כיתה ז' | תנ"ך | שיעור 2 מתוך 5 | 45 דק' | שמואל א יז, א-נח

ממלכתי: שמואל א נלמד בכיתה ז' (פרקים טז-יז חובה; יח-כה יחידת בקיאות לבחירה). חמ"ד: לפי מתווה תשפ"ז ספר שמואל א נלמד בכיתה ח', והיחידה מתאימה גם לה; לימוד עם רש"י, רד"ק ומצודת דוד. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.

"כי לה' המלחמה": דוד וגלית

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יתארו את המצב בעמק האלה: גלית, הנשק שלו, האיום ו"מלחמה פסיכולוגית" על מחנה ישראל
- התלמידים ישוו בין גלית לדוד: מראה, נשק, ניסיון, ובמה כל אחד בוטח ("אַתָּה בָּא אֵלַי, בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן; וְאָנֹכִי בָּא-אֵלֶיךָ, בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת")
- התלמידים יסבירו את המשפט "כִּי לַה' הַמִּלְחָמָה" ואת הקשר בין אומץ לאמונה

📚 בהתאם לתוכנית הלימודים

בהתאם לתוכנית הלימודים: ממלכתי, כיתה ז' (תוכנית הלימודים בתנ"ך): פרק חובה, "בין שאול לדוד: טז; יז". חמ"ד (מתווה להוראת שמואל א, תשפ"ז, כיתה ח'): גוליית הפלשתי מחרף שם ה', דוד במחנה ישראל, קרב דוד וגולייית: ניצחון בכוח האמונה. רעיונות גדולים: אדם צריך לבטוח בה' וגם לעשות השתדלות אנושית; לדיבור של כל אדם יש השפעה גדולה על המציאות. מיומנויות: השוואה (שלב א'), אפיון דמות.

(תוכנית הלימודים, ממלכתי · תוכנית הלימודים, חמ"ד)

❓ השאלה הגדולה של השיעור

מה נותן לאדם אומץ מול "ענק"?

כל ישראל, וגם המלך שאול, "וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ מְאֹד". רק נער רועה יוצא מול הענק. הפרק שואל מה היה לדוד שלא היה לאחרים: כוח? ניסיון? או משהו אחר?

🚪 כרטיס כניסה (2 דקות)

בתחילת השיעור כל תלמיד עונה בכתב, בלי ציון:

1. מי משח את דוד, ואיפה זה קרה? (פרק טז)
2. מה עשה דוד בחצר שאול?
3. "וה' יראה ללבב": מה פירוש המשפט?

למורה: השאלות מזכירות שדוד כבר נמשח בסתר ושהוא מכיר את שאול כמנגן. שאלה 3 מכינה את ההנגדה בין המראה של גלית ללב של דוד. אין צורך לתקן עכשיו.

🧪 פתיחה

כותבים על הלוח: "מלחמה פסיכולוגית". שואלים: "אפשר לנצח במלחמה בלי לירות אפילו חץ אחד?" שומעים רעיונות (להפחיד, לאיים, להשפיל). אחר כך קוראים את פסוקים ח-י בקול רם, בטון של גלית, ושואלים: "מה גלית עושה כאן, עוד לפני שהקרב מתחיל?"

📖 הסבר למורה

הזירה (א-ג): הפלשתים חונים בין שוכה לעזקה, וישראל בעמק האלה. "וְהַגַּיְא, בֵּינֵיהֶם": שני מחנות על שני הרים, ועמק באמצע. אף צד לא רוצה לרדת ראשון.

גלית (ד-יא): "אִישׁ-הַבֵּנַיִם", לוחם שיוצא בין המחנות. הכתוב מתאר בפירוט את גובהו (שש אמות וזרת) ואת הנשק הכבד שלו. הוא מציע קרב יחיד: "תְּנוּ-לִי אִישׁ, וְנִלָּחֲמָה יָחַד". התוצאה: "וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ, מְאֹד". גלית מנצח כבר לפני הקרב, כי הוא מפחיד את כולם.

דוד מגיע (יב-ל): דוד נשלח מאביו להביא אוכל לאחיו. הוא שומע את גלית ומגיב אחרת מכולם: "כִּי מִי, הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה, כִּי חֵרֵף, מַעַרְכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים". אליאב, אחיו הגדול, כועס עליו. דוד לא נבהל וממשיך לשאול.

דוד ושאול (לא-מ): שאול אומר "כִּי-נַעַר אַתָּה". דוד מספר שהציל שה מן הארי ומן הדוב, ואומר: "ה' אֲשֶׁר הִצָּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב, הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה". שאול מלביש אותו בשריון שלו, ודוד מוריד אותו: "לֹא אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה, כִּי לֹא נִסִּיתִי". הוא לוקח מקל, קלע וחמש אבנים, כלים שהוא מכיר.

הקרב (מא-נח): גלית בז לדוד. דוד עונה בנאום קצר: גלית בוטח בנשק, ודוד בא "בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת", כדי ש"וְיֵדְעוּ, כָּל-הָאָרֶץ, כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים, לְיִשְׂרָאֵל". אבן אחת מהקלע, וגלית נופל. ישראל רודפים אחרי הפלשתים. בסוף הפרק שאול שואל "בֶּן-מִי אַתָּה הַנָּעַר".

📜 הפסוקים (מכון ממרא, נוסח מנוקד)

שמואל א פרק יז, פסוקים א-יא

(א) וַיַּאַסְפוּ פְלִשְׁתִּים אֶת-מַחֲנֵיהֶם, לַמִּלְחָמָה, וַיֵּאָסְפוּ, שֹׂכֹה אֲשֶׁר לִיהוּדָה; וַיַּחֲנוּ בֵּין-שׂוֹכֹה וּבֵין-עֲזֵקָה, בְּאֶפֶס דַּמִּים.

(ב) וְשָׁאוּל וְאִישׁ-יִשְׂרָאֵל נֶאֶסְפוּ, וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק הָאֵלָה; וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה, לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים.

(ג) וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל-הָהָר, מִזֶּה, וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל-הָהָר, מִזֶּה; וְהַגַּיְא, בֵּינֵיהֶם.

(ד) וַיֵּצֵא אִישׁ-הַבֵּנַיִם מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים, גָּלְיָת שְׁמוֹ מִגַּת: גָּבְהוֹ, שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזָרֶת.

(ה) וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל-רֹאשׁוֹ, וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ; וּמִשְׁקַל, הַשִּׁרְיוֹן – חֲמֵשֶׁת-אֲלָפִים שְׁקָלִים, נְחֹשֶׁת.

(ו) וּמִצְחַת נְחֹשֶׁת, עַל-רַגְלָיו; וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת, בֵּין כְּתֵפָיו.

(ז) (וחץ) [וְעֵץ] חֲנִיתוֹ, כִּמְנוֹר אֹרְגִים, וְלַהֶבֶת חֲנִיתוֹ, שֵׁשׁ-מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל; וְנֹשֵׂא הַצִּנָּה, הֹלֵךְ לְפָנָיו.

(ח) וַיַּעֲמֹד, וַיִּקְרָא אֶל-מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר לָהֶם, לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה: הֲלוֹא אָנֹכִי הַפְּלִשְׁתִּי, וְאַתֶּם עֲבָדִים לְשָׁאוּל – בְּרוּ-לָכֶם אִישׁ, וְיֵרֶד אֵלָי.

(ט) אִם-יוּכַל לְהִלָּחֵם אִתִּי, וְהִכָּנִי – וְהָיִינוּ לָכֶם, לַעֲבָדִים; וְאִם-אֲנִי אוּכַל-לוֹ, וְהִכִּיתִיו – וִהְיִיתֶם לָנוּ לַעֲבָדִים, וַעֲבַדְתֶּם אֹתָנוּ.

(י) וַיֹּאמֶר, הַפְּלִשְׁתִּי, אֲנִי חֵרַפְתִּי אֶת-מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה; תְּנוּ-לִי אִישׁ, וְנִלָּחֲמָה יָחַד.

(יא) וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וְכָל-יִשְׂרָאֵל, אֶת-דִּבְרֵי הַפְּלִשְׁתִּי הָאֵלֶּה; וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ, מְאֹד.

שמואל א פרק יז, פסוקים לב-מ

(לב) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-שָׁאוּל, אַל-יִפֹּל לֵב-אָדָם עָלָיו; עַבְדְּךָ יֵלֵךְ, וְנִלְחַם עִם-הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה.

(לג) וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-דָּוִד, לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל-הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה, לְהִלָּחֶם, עִמּוֹ: כִּי-נַעַר אַתָּה, וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה מִנְּעֻרָיו.

(לד) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-שָׁאוּל, רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו בַּצֹּאן; וּבָא הָאֲרִי וְאֶת-הַדֹּוב, וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֵדֶר.

(לה) וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו, וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו; וַיָּקָם עָלַי – וְהֶחֱזַקְתִּי בִּזְקָנוֹ, וְהִכִּתִיו וַהֲמִיתִיו.

(לו) גַּם אֶת-הָאֲרִי גַּם-הַדֹּב, הִכָּה עַבְדֶּךָ; וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה, כְּאַחַד מֵהֶם, כִּי חֵרֵף, מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים.

(לז) וַיֹּאמֶר, דָּוִד, ה' אֲשֶׁר הִצִּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב, הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה; וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-דָּוִד לֵךְ, וַה' יִהְיֶה עִמָּךְ.

(לח) וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת-דָּוִד מַדָּיו, וְנָתַן קוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל-רֹאשׁוֹ; וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ, שִׁרְיוֹן.

(לט) וַיַּחְגֹּר דָּוִד אֶת-חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיָּאֶל לָלֶכֶת, כִּי לֹא-נִסָּה, וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-שָׁאוּל לֹא אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה, כִּי לֹא נִסִּיתִי; וַיְסִרֵם דָּוִד, מֵעָלָיו.

(מ) וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ, וַיִּבְחַר-לוֹ חֲמִשָּׁה חַלְּקֵי-אֲבָנִים מִן-הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי הָרֹעִים אֲשֶׁר-לוֹ וּבַיַּלְקוּט – וְקַלְעוֹ בְּיָדוֹ; וַיִּגַּשׁ, אֶל-הַפְּלִשְׁתִּי.

שמואל א פרק יז, פסוקים מא-נא

(מא) וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי, הֹלֵךְ וְקָרֵב, אֶל-דָּוִד; וְהָאִישׁ נֹשֵׂא הַצִּנָּה, לְפָנָיו.

(מב) וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת-דָּוִד, וַיִּבְזֵהוּ: כִּי-הָיָה נַעַר, וְאַדְמֹנִי עִם-יְפֵה מַרְאֶה.

(מג) וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי, אֶל-דָּוִד, הֲכֶלֶב אָנֹכִי, כִּי-אַתָּה בָא-אֵלַי בַּמַּקְלוֹת; וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת-דָּוִד, בֵּאלֹהָיו.

(מד) וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי, אֶל-דָּוִד: לְכָה אֵלַי – וְאֶתְּנָה אֶת-בְּשָׂרְךָ, לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה.

(מה) וַיֹּאמֶר דָּוִד, אֶל-הַפְּלִשְׁתִּי, אַתָּה בָּא אֵלַי, בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן; וְאָנֹכִי בָּא-אֵלֶיךָ, בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ.

(מו) הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ ה' בְּיָדִי וְהִכִּיתִךָ, וַהֲסִרֹתִי אֶת-רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ, וְנָתַתִּי פֶּגֶר מַחֲנֵה פְּלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה, לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ; וְיֵדְעוּ, כָּל-הָאָרֶץ, כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים, לְיִשְׂרָאֵל.

(מז) וְיֵדְעוּ כָּל-הַקָּהָל הַזֶּה, כִּי-לֹא בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ ה': כִּי לַה' הַמִּלְחָמָה, וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ.

(מח) וְהָיָה כִּי-קָם הַפְּלִשְׁתִּי, וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב לִקְרַאת דָּוִד; וַיְמַהֵר דָּוִד, וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי.

(מט) וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת-יָדוֹ אֶל-הַכֶּלִי, וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע, וַיַּךְ אֶת-הַפְּלִשְׁתִּי, אֶל-מִצְחוֹ; וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ, וַיִּפֹּל עַל-פָּנָיו אָרְצָה.

(נ) וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן-הַפְּלִשְׁתִּי בַּקֶּלַע וּבָאֶבֶן, וַיַּךְ אֶת-הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִתֵהוּ; וְחֶרֶב, אֵין בְּיַד-דָּוִד.

(נא) וַיָּרָץ דָּוִד וַיַּעֲמֹד אֶל-הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת-חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ מִתַּעְרָהּ, וַיְמִתֻתֵהוּ, וַיִּכְרָת-בָּהּ, אֶת-רֹאשׁוֹ; וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי-מֵת גִּבּוֹרָם, וַיָּנֻסוּ.

שם ה' מובא בכתיב ה'. הפרק ארוך (נח פסוקים), ולכן מובאים כאן שלושה קטעים מרכזיים: גלית מאיים, דוד ושאול, והקרב. הפרק המלא בקישור למטה.

⚖️ כתוב / מפרשים

בצד אחד מה שכתוב בפסוק, ובצד השני פירוש. הפירוש הוא דרך אחת להבין, לא חלק מהפסוק.

📜 **כתוב:** "אַתָּה בָּא אֵלַי, בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן" (שמואל א יז, מה)

💭 **מפרשים:** מצודת דוד: "כל בטחונך בחרב". רלב"ג: דוד הראה "כי בטחונו בש"י לבד לא בגבורתו" (ש"י = השם יתברך).

📜 **כתוב:** "כִּי לַה' הַמִּלְחָמָה, וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ" (שמואל א יז, מז)

💭 **מפרשים:** מצודת דוד: "על ה' להלחם על שחרפת עמו". כלומר, גלית לא העליב רק את ישראל, אלא את ה'.

📜 **כתוב:** "וַיִּבְחַר-לוֹ חֲמִשָּׁה חַלְקֵי-אֲבָנִים מִן-הַנַּחַל" (שמואל א יז, מ)

💭 **מפרשים:** רד"ק: "אבנים חלוקים ר"ל ראוים לקלע" (ר"ל = רוצה לומר): אבנים חלקות, שמתאימות לקלע. דוד בוחר כלים שהוא יודע להשתמש בהם.

👩‍🏫 מהלך השיעור (45 דקות)

חומרים: תנ"ך (או דף הפסוקים מהעמוד הזה), לוח, דף עבודה, סרט מדידה (אפשר לסמן על הקיר גובה של כ-3 מטרים)

1. כרטיס כניסה (2 דקות)
2. פתיחה: "מלחמה פסיכולוגית" וקריאת דברי גלית בקול (5 דקות)
3. קריאה מודרכת בפסוקים א-יא: הזירה וגלית; סימון הגובה על הקיר (8 דקות)
4. עבודה בקבוצות: פסוקים לב-מ, הטיעונים של שאול ושל דוד (10 דקות)
5. קריאה של פסוקים מא-נא והשוואה על הלוח: גלית / דוד (10 דקות)
6. דף עבודה, שאלות 1-3 (7 דקות)
7. כרטיס יציאה (3 דקות)

💬 שאלות לדיון

הבנה (מה כתוב?)

1. איפה חנו הפלשתים ואיפה חנו ישראל?
2. מה הציע גלית לישראל, ומה יקרה למפסיד?
3. מה סיפר דוד לשאול על הארי ועל הדוב?
4. במה הרג דוד את גלית?

פרשנות (מה זה אומר?)

1. למה לדעתכם הכתוב מתאר כל כך הרבה פרטים על הנשק של גלית?
2. למה דוד הוריד את השריון של שאול? מה זה מלמד על "להיות אתה עצמך"?
3. מה ההבדל בין "ויחתו ויראו" של ישראל לבין המילים של דוד בפסוק כו?

הערכה (מה דעתי?)

1. האם דוד היה אמיץ או פשוט בטוח שינצח? האם יש הבדל?
2. מי ה"גלית" שלכם: משהו שנראה גדול ומפחיד? מה יכול לעזור מולו?

🏁 סיכום השיעור

גלית הענק מפחיד את כל ישראל ארבעים יום. דוד, נער רועה, רואה בדבריו חירוף של אלהים חיים ויוצא אליו בכלים שהוא מכיר: מקל, קלע ואבנים. גלית בוטח בנשק, ודוד בוטח בה': "כי לה' המלחמה". אבן אחת מכריעה את הקרב, ודוד הופך לגיבור של העם.

🎟️ כרטיס יציאה (2 דקות)

השלימו: "גלית בטח ב... , ודוד בטח ב... . אני חושב/ת שהאומץ של דוד בא מ... ".

🧭 התאמה לפי זרם

השיעור מתאים לשני הזרמים. ההבדל בדגשים:

ממלכתי

- קריאה ספרותית: ההנגדה גדול/קטן, נשק כבד/קלע; הפרטים הרבים על גלית כדרך לבנות מתח.
- דיון ערכי: אומץ מול פחד, ו"להיות אתה עצמך" (השריון של שאול).
- דמויות: אליאב הכועס, שאול המהסס, דוד הבוטח.
- רקע גאוגרפי: עמק האלה, שוכה ועזקה, והגבול בין יהודה לפלשת.

ממלכתי-דתי (חמ"ד)

- לימוד עם מצודת דוד, רד"ק ורלב"ג: במה בטח דוד.
- דגש אמוני: "כי לה' המלחמה", קידוש שם שמים מול חירוף "מערכות אלהים חיים".
- קישור לפרק טז: רוח ה' שצלחה על דוד, ו"וה' יראה ללבב" מול מראהו של גלית.
- דיון: האם הביטחון בה' מחליף את ההשתדלות? דוד בחר אבנים, התאמן בקלע ורץ אל המערכה.

💡 הערות למורה

הפרק ארוך. מומלץ לקרוא בכיתה את שלושת הקטעים שבעמוד, ולספר במילים את פסוקים יב-לא. הסוף (פסוקים נה-נח, שאול לא מכיר את דוד) מעורר שאלה, כי בפרק טז דוד כבר היה בחצר שאול; אם תלמידים שואלים, אפשר לומר שמפרשים מציעים כמה הסברים ולחזור לזה בשיעור הבא. כדאי לא להתעכב על פרטי ההרג. למתקשים: דף עם תמיכה.

📝 בדף העבודה

בדף העבודה: טבלת השוואה בין גלית לדוד, שאלה על דברי גלית, שאלה על השריון של שאול, ושאלה על "כי לה' המלחמה", ובסוף משימת סיכום קצרה. יש גם גרסה עם תמיכה.

מקורות

- שמואל א פרק יז, מכון ממרא
- מצודת דוד על שמואל א יז, ספריא
- רד"ק על שמואל א יז, ספריא
- רלב"ג על שמואל א יז, ספריא

מחוון למורה

מחוון: "כי לה' המלחמה": דוד וגלית

🚪 **כרטיס כניסה:** 1. שמואל, בבית לחם, בבית ישי (טז, יג). 2. ניגן בכינור כשהרוח הרעה באה על שאול, והיה נושא כליו (טז, כא-כג). 3. בני אדם רואים את המראה החיצוני, וה' רואה את הלב (טז, ז). לקבל כל תשובה סבירה; הכרטיס לא נבדק בציון.

1. גלית: ענק, "גָּבְהוֹ, שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזָרֶת", לוחם מנעוריו; נשק: כובע נחושת, שריון, כידון, חנית וחרב; בוטח בנשק ("בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן"). דוד: נער, אדמוני ויפה מראה, רועה; נשק: מקל, קלע וחמש אבנים; בוטח בה' ("בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת").
2. הוא מאיים, מעליב ("אֲנִי חֵרַפְתִּי אֶת-מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל") ומפחיד, כדי שלא יעזו לצאת אליו. זה עבד: "וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ, מְאֹד".
3. הוא לא היה רגיל אליהם ולא יכול היה ללכת בהם. הוא לקח את הכלים שהוא מכיר: "וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ", חמש אבנים חלקות וקלע.
4. הוא כבר עמד מול חיות חזקות ממנו, וה' הציל אותו; לכן הוא בטוח שה' יציל אותו גם עכשיו: "הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה".
5. שה' מנצח במלחמה, לא החרב והחנית: "כִּי-לֹא בְחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ ה'". מצודת דוד: ה' נלחם על שגלית חירף את עמו.
6. תשובה טובה: הביטוי מתאר מאבק של מישהו חלש לכאורה מול מישהו חזק מאוד. לפי הפרק דוד ניצח כי בטח בה', לא פחד, והשתמש בכלים שהוא מכיר (קלע ואבנים) ולא בנשק כבד. פסוק אפשרי: "וְאָנֹכִי בָּא-אֵלֶיךָ, בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת" או "כִּי לַה' הַמִּלְחָמָה". (ניקוד מוצע: משמעות 1, סיבות 3, פסוק 1.)

פרשנות מסומנת כפרשנות (מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: שמואל א נלמד בכיתה ז' (פרקים טז-יז חובה; יח-כה יחידת בקיאות לבחירה). חמ"ד: לפי מתווה תשפ"ז ספר שמואל א נלמד בכיתה ח', והיחידה מתאימה גם לה; לימוד עם רש"י, רד"ק ומצודת דוד. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.